



**Gemeente Renkum**

## Voorstel aan de raad

Verantwoordelijk team

Team Beleid Dienstverlening en Bedrijf

Nummer

Kenmerk

145279

Raad d.d.

03-11-2021

Paragraaf begroting

2 en 3

Portefeuillehouder

A.M.J. (Agnes) Schaap

Steller

S.P.T. (Sjoerd) van der Meer

Datum

22 september 2021

Onderwerp

**Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen:  
deelname regionale opgaven 2022**

### Geadviseerd besluit

1. Kennis te nemen van de Regionale agenda 2022 van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen.
2. Deel te nemen aan alle vijf de regionale opgaven.
3. Het college toestemming te geven om de vijf opgaveovereenkomsten voor de regionale opgaven aan te gaan.

### Toelichting op beslispunten

#### Intentie deelname regionale opgaven

In de raadsyclus van juni 2021 heeft uw raad de concept-Regionale agenda 2022 van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen behandeld en zich voor het eerst uitgesproken over deelname aan de vijf regionale opgaven die onderdeel zijn van de Regionale agenda.

In een brief aan het algemeen bestuur (zie *bijlage a*) heeft u de intentie uitgesproken om deel te nemen aan alle regionale opgaven en niet op voorhand deelname aan één of meerdere opgaven uit te sluiten. Wel heeft u aangegeven dat nog nader moet worden bezien welke middelen Renkum in 2022 beschikbaar heeft voor de opgaven. Daarbij is de wens uitgesproken dat de gevraagde bijdrage voor de opgaven bij het aanbieden van de definitieve Regionale agenda minder zal zijn.

#### Regionale agenda 2022 en deelname aan de regionale opgaven

Op basis van de reacties van de regiogemeenten is de Regionale agenda aangescherpt en op 15 september jl. heeft het bestuur van de Groene Metropoolregio de definitieve versie van de Regionale agenda 2022 (zie *bijlage b*) vastgesteld. In het overzicht in *bijlage c* is opgenomen hoe de reacties van de regiogemeenten op de concept-Regionale agenda zijn verwerkt.

Het algemeen bestuur biedt de regiogemeenten nu de definitieve Regionale agenda aan met het verzoek om in te tekenen op de vijf regionale opgaven. We hoeven als gemeente niet in te stemmen met de Regionale agenda. Dat is namelijk een bevoegdheid van het algemeen bestuur en – zoals genoemd – heeft het algemeen bestuur het document ondertussen vastgesteld. De Regionale agenda is hiermee een gegeven voor de regiogemeenten en vormt de onderbouwing van de bijdrage die nodig is om uitvoering te geven aan de vijf opgaven.

### Beoogd effect

De Regionale agenda geeft met de vijf regionale opgaven inhoud aan de versterkte samenwerking in de regio Arnhem Nijmegen en de regionale ambitie. De vraag die nu concreet voorligt is of uw raad op basis van deze agenda wil intekenen op de regionale opgaven, hiervoor middelen beschikbaar wil stellen en het college toestemming geeft om de opgavenovereenkomsten (benodigd voor deelname) aan te gaan.

Het is hierbij belangrijk om op te merken dat als gemeenten besluiten om niet mee te doen aan één of meerdere opgaven, de inwonerbijdrage voor de gemeenten die wel deelnemen *niet* wordt verhoogd. Ook wordt bij niet-deelname van gemeenten niet geschraapt in ambitie, maar wordt getemporeerd in de uitvoering.

## Kader

- Wet gemeenschappelijke regelingen
- Gemeenschappelijke regeling Regio Arnhem-Nijmegen

## Argumenten

Zoals ook beschreven in het raadsvoorstel van mei jl. over de concept-Regionale agenda, spreekt het bestuur van de Groene Metropoolregio de wens uit dat de regiogemeenten zich uitgenodigd voelen om op alle vijf de opgaven in te tekenen. De opgaven moeten namelijk in samenhang met elkaar gezien worden. Ze stellen de regiogemeenten in staat om vanuit deze samenhangende en gezamenlijke aanpak te werken aan grote maatschappelijke opgaven en/of delen van die opgaven die gebaat zijn bij een gezamenlijke/ regionale aanpak.

We kunnen als gemeente zelf besluiten of we willen meedoen aan één of meerdere opgaven, en daarvoor budget en capaciteit beschikbaar stellen. Zoals genoemd, heeft u in juni de intentie uitgesproken om deel te nemen aan alle opgaven met het voorbehoud dat we hier voldoende middelen voor beschikbaar hebben en in afwachting van eventuele bijstelling van de gevraagde inwonerbijdrage voor de opgaven vanuit de Groene Metropoolregio.

Met dit voorstel adviseren we u om deel te nemen aan de vijf regionale opgaven in 2022 en het benodigde budget hiervoor beschikbaar te stellen (zie *Financiële consequenties*). Onderstaand volgen de argumenten voor deelname aan de opgaven.

### Het belang van regionale samenwerking voor Renkum

In het najaar van 2020 heeft u ingestemd met het versterken van de regionale samenwerking en het oprichten van de Groene Metropoolregio. Eén van de redenen voor het versterken van de samenwerking was het organiseren van slagkracht voor de grote opgaven die op de regio afkomen. Er is gezamenlijke inzet nodig om iedereen werk en huisvesting te kunnen bieden, en tegelijkertijd de regio bereikbaar te houden; de regio duurzaam, energieneutraal en circulair te maken; en te zorgen voor het behoud van onze leefomgeving en de ontspannen leefkwaliteit.

Veel van deze opgaven overschrijden de gemeentegrenzen. Als individuele gemeente kunnen we deze uitdagingen ook niet alleen aan en is samenwerking benodigd. Door samen te werken kunnen we ook meer bereiken dan alleen. De oplossingen voor sommige problemen/ uitdagingen waar we in Renkum tegen aanlopen zijn niet te vinden/ realiseren binnen onze gemeentegrenzen.

### Onderwerp

Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen: deelname regionale opgaven 2022

Datum

22 september 2021

Kenmerk

145279

Pagina

2 van 10

Uit de eerste bevinden van het onderzoek van Berenschot naar toekomstscenario's<sup>1</sup> blijkt bijvoorbeeld dat we in onze gemeente relatief weinig werkloosheid hebben, maar dat het aantal banen in Renkum per 1.000 inwoners wel het laagst is in de referentiegroep. Oftewel, veel van onze inwoners werken niet binnen de gemeentegrenzen, maar elders in de regio (of eventueel daarbuiten). Dat betekent dat regionale economische ontwikkelingen en regionale ontwikkelingen op het gebied van werkgelegenheid gevolgen hebben voor veel van onze inwoners. Het ligt dan voor de hand om – naast het stimuleren van economische activiteiten binnen de gemeente – ook samen met andere overheden in de regio naar oplossingen te zoeken voor knelpunten/ uitdagingen op dit gebied.

Een rode draad uit het onderzoek van Berenschot is verder dat we als gemeente zijn aangewezen op de regio. We zijn daarmee afhankelijk van de regionale slagkracht. Door te participeren in de regionale opgaven kunnen we bijdragen aan die slagkracht en zorgdragen dat resultaat wordt behaald voor de Renkumse samenleving.

## Het belang van deelname aan de vijf regionale opgaven voor Renkum

In de vijf opgaven van de Regionale agenda zijn de uitdagingen die de Groene Metropoolregio heeft bijeengebracht. Onderstaand is voor ieder van de vijf opgaven aangegeven waarom het voor Renkum belangrijk is om hieraan mee te doen en wat deelname oplevert voor onze inwoners, ondernemers, organisaties en leefomgeving en/of onze eigen beleidsdoelen.

Verbonden regio	<p>Waarom is het voor Renkum belangrijk om mee te doen aan deze opgave?</p> <ul style="list-style-type: none"><li>De Regio levert ons een sterkere lobby voor bereikbaarheid bij de Provincie Gelderland en via de Provincie bij het Rijk op. Daarnaast worden mobiliteitsonderwerpen regionaal afgestemd. Ook is er uitwisseling van onderzoeken en beleidsvoornemens, zodat we deze binnen onze eigen gemeente kunnen benutten. Wat betreft de verkeersveiligheid verstrekt het Rijk straks alleen nog een subsidie voor een lijst projecten die regionaal is afgestemd/ geprioriteerd. Ook met betrekking tot het regionaal (snel)fietsnetwerk vraagt het Rijk om een regionaal afgestemd netwerk. Individuele aanvragen worden niet gehonoreerd. Verkeersmanagement moet altijd regionaal opgepakt worden, verkeer stopt niet bij gemeentegrenzen. Het verkeer in de regio staat stil als alle wegbeheerders tegelijkertijd hun wegen voor onderhoud afsluiten.</li><li>Een aantal onderwerpen kunnen we als gemeente niet uitvoeren vanwege de beperkte middelen en capaciteit die we hebben. Een voorbeeld is een onderzoek dat de Regio uitvoert naar de verkeersveiligheid van schoolfietsroutes richting middelbare scholen. Ook de onderzoeken naar snelfietsroutes kunnen we als individuele gemeente niet uitvoeren. Verder wordt er door de Regio samen met de Provincie het initiatief genomen voor een regionaal multimodaal verkeersmodel, zodat er voortaan niet alleen prognoses zijn over de hoeveelheid autoverkeer, maar ook voor het openbaar vervoer en de fiets.</li></ul> <p>Hoe draagt deelname aan de opgave bij onze eigen ambities/ beleidsdoelen?</p> <ul style="list-style-type: none"><li>De onderwerpen verkeersveiligheidsaanpak, bereikbaarheidsaanpak en het bouwen aan een fietsnetwerk sluiten aan bij onze eigen beleidsdoelen.</li></ul>
Productieve regio	<p>Waarom is het voor Renkum belangrijk om mee te doen aan deze opgave?</p> <ul style="list-style-type: none"><li>Economische groei en groei van werkgelegenheid gaat verder dan onze gemeentegrenzen. Onze inwoners en ondernemers profiteren van een toename van bedrijvigheid en werkgelegenheid in de regio. Inwoners werken veelal in de regio en ondernemers hebben vaak een (in)directe relatie met bedrijven in de regio.</li></ul>

<sup>1</sup> Berenschot: presentatie eerste bevindingen bestuurskrachtmeting.

	<p>Dit draagt ook bij aan goede voorzieningen in onze dorpen en daarmee weer aan de leefbaarheid.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Als gemeente hebben we niet de (financiële) middelen, capaciteit en ruimte om voldoende bedrijvigheid en werkgelegenheid te creëren voor onze inwoners. Hiervoor is een goede samenwerking met de regiogemeenten noodzakelijk. Ook de afstemming tussen onderwijs en arbeidsmarkt vergt een regionale aanpak. De speerpunten die benoemd zijn in de opgave van de productieve regio zijn niet op lokaal niveau op te pakken.</li> <li>▪ Daarbij is het van groot belang om een goede afstemming te hebben tussen de verschillende opgaven. Niet alleen dragen een aantal speerpunten van andere opgaven bij aan onze doelstellingen op het gebied van economie en werkgelegenheid, maar hebben speerpunten ook invloed op elkaar. Denk hierbij aan speerpunten in de ontspannen regio - duurzaam toerisme/ vrijetijdseconomie en bruisende binnensteden en krachtige kernen - maar ook de bereikbaarheid van onze regio/ gemeente en onze duurzaamheidsopgaven. De Productieve regio kan daarmee niet los gezien worden van de andere opgaven.</li> </ul> <p><b>Hoe draagt deelname aan de opgave bij onze eigen ambities/ beleidsdoelen?</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Binnen onze gemeente streven we naar economische groei en groei van werkgelegenheid. We willen een gezond ondernemersklimaat en een aantrekkelijke gemeente zijn en blijven voor ondernemers. Daarbij horen ook kwalitatief goede werklocaties en vitale winkelcentra. We willen voldoende (passende) werkgelegenheid voor onze inwoners en een goed voorzieningenniveau in onze gemeente, waardoor de leefbaarheid in de dorpen wordt versterkt. Daarbij zetten we in op een intensievere samenwerking met het bedrijfsleven, willen we structuren versterken en leggen we koppelingen met andere beleidsterreinen.</li> <li>▪ Alle speerpunten binnen de opgaven productieve regio sluiten aan bij onze doelstellingen. Het stimuleren van ondernemerschap in het MKB, de doorontwikkeling van (inter)nationale clusters en de versterking van duurzame logistiek dragen bij aan economische groei, behoud van en aantrekken van bedrijven en werkgelegenheid. Hier wordt ook de samenwerking tussen het bedrijfsleven onderling en met andere partijen geïntensiveerd.</li> <li>▪ Met het speerpunt Human Capital zorgen we in de regio voor een betere afstemming tussen arbeidsmarkt en onderwijs en kunnen we de vraag en aanbod van werkgelegenheid beter op elkaar aansluiten. Hierdoor kunnen we meer werkgelegenheid creëren en inwoners voorzien van een baan.</li> <li>▪ Om goede afspraken te maken over de vraag en aanbod van werklocaties, waarbij we ook kijken naar herstructureringsopgaven, leegstand, duurzaamheid en circulariteit stellen we in de regio gezamenlijk het <i>Regionaal Programma Werklocaties</i> op en blijven we dit monitoren.</li> </ul>
<p>Circulaire regio</p>	<p><b>Waarom is het voor Renkum belangrijk om mee te doen aan deze opgave?</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Door deelname krijgen we de kans om als duurzame gemeente samen met de regiogemeenten koploper te zijn op het gebied van circulariteit. We bundelen onze krachten en maken werk van de duurzame uitdagingen waar we gezamenlijk voor staan. Het uitgangspunt van ons beleid is om duurzame uitdagingen samen aan te pakken. We werken met elkaar en de Groene Metropoolregio aan de transformatie naar een duurzaam Renkum, waarin er oplossingen worden uitgewerkt voor de energietransitie, circulair bouwen, klimaatadaptatie en circulaire economie. Deze vier thema's worden goed geborgd in de vier speerpunten van de opgave en sluiten nauw aan bij aan onze eigen beleidsdoelen.</li> <li>▪ Deze opgave kent al een langere historie en heeft zich in het verleden voor</li> </ul>

Onderwerp

Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen: deelname regionale opgaven 2022

Datum

22 september 2021

Kenmerk

145279

Pagina

4 van 10

	<p>Renkum al bewezen. Renkum doet mee aan diverse succesvolle circulaire projecten in onze regio. We kopen samen met regiogemeenten duurzame energie in en hebben samen met de regiogemeenten en de Provincie Gelderland het eerste bod voor de <u>Regionale Energiestrategie</u> opgesteld. Ook realiseren we samen het <u>Uitvoeringsprogramma Circulaire Grond-, Weg- en Waterbouw</u>.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Door deze projecten gezamenlijk op te pakken, voeren we deze efficiënter uit, maken we gebruik van cofinanciering en realiseren we circulaire impact. Gezien onze beperkte financiële middelen, personele capaciteit en ruimte op het gebied van duurzaamheid, is het voordelig om de regionale samenwerking in deze projecten de komende jaren voort te zetten.</li> </ul> <p><b>Hoe draagt deelname aan de opgave bij onze eigen ambities/ beleidsdoelen?</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>De uitdagingen op het gebied van duurzaamheid houden zich niet aan gemeentegrenzen en spelen zowel regionaal als lokaal. Door samen op te trekken kunnen we van elkaar leren en elkaar aanvullen. Vanzelfsprekend hebben we in regionaal verband meer slagkracht dan als individuele gemeente. Deelname aan de Circulaire regio levert ons dan ook veel efficiencywinst op, doordat veel projecten op een regionale schaal uitgevoerd worden. Lokaal profiteren we daarvan.</li> <li>De ambities en speerpunten van de opgave dragen bij aan onze eigen doelen op het gebied van klimaatverandering, energietransitie, circulaire economie en duurzaam bouwen. Door deel te nemen aan de opgave voldoen we tevens aan de wettelijke verplichting om samen te werken aan de <u>Regionale Energiestrategie</u>. Daarnaast levert het ons inkoopvoordelen op, bijvoorbeeld door onze groene stroom gezamenlijk in te kopen. Gezien de beperkte personele capaciteit op het gebied van duurzaamheid, is het tot slot voordelig om gebruik te maken van de kennisdeling in de context van de vier speerpunten.</li> </ul>
<p>Ontspannen regio</p>	<p><b>Waarom is het voor Renkum belangrijk om mee te doen aan deze opgave?</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>De ambities en speerpunten van de Ontspannen regio dragen bij aan onze doelstellingen op het gebied van recreatie en toerisme, cultuur, natuur en landschap, en behoud van een goed voorzieningenniveau. De uitdagingen waar we als gemeente voor staan zijn veelal niet lokaal op te lossen. Onze inwoners en bezoekers kijken verder dan de gemeentegrenzen. Door onder andere beter op elkaar aan te sluiten, expertise te delen, krachten te bundelen en financiële impulsen te creëren, maakt regionale samenwerking het mogelijk om deze uitdagingen op te pakken.</li> <li>Als gemeente hebben we niet de (financiële) middelen, capaciteit en ruimte om de gewenste groei in balans te brengen met onze leefkwaliteit en een gezonde leefomgeving te behouden en/of te creëren. Hiervoor is een goede samenwerking met de regiogemeenten en de Provincie noodzakelijk.</li> <li>De afstemming op het gebied van duurzaam toerisme, cultuur en het groenblauwe raamwerk vergt een regionale aanpak. Maar ook om onze kernen krachtig en leefbaar te houden is regionale afstemming noodzakelijk: kernen en steden in de regio moeten elkaar vooral aanvullen en niet concurrerend zijn met elkaar.</li> </ul> <p><b>Hoe draagt deelname aan de opgave bij onze eigen ambities/ beleidsdoelen?</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Zoals genoemd, streven we in onze gemeente naar economische groei en groei van werkgelegenheid. We willen een gezond ondernemersklimaat en een aantrekkelijke gemeente zijn en blijven voor ondernemers en inwoners. We willen tevens een aantrekkelijke gemeente zijn voor recreanten en toeristen en maken hierbij gebruik van het feit dat we - behalve een groene gemeente - onder andere een Airborne-gemeente en kunstenaarsgemeente zijn.</li> </ul>

	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ We willen dat bezoekers langer in onze gemeente blijven en bezoekers in de regio ook een bezoek brengen aan Renkum. Om dat te bereiken moeten we samenwerken met de regiogemeenten en de recreatieve sector binnen de regio. Daarbij willen we dat groei in balans blijft met het natuurlijke en landschappelijke karakter van onze gemeente.</li> <li>▪ We hebben als Renkum het voordeel dat we deel uitmaken van twee verschillende toeristische regio's: de Veluwe en de regio Arnhem en Nijmegen. Op de Veluwe werken we al jaren met alle Velwegemeenten en andere partners samen aan duurzaam toerisme en dit biedt onze gemeente en inwoners veel voordelen en mogelijkheden. Zo hebben we een gezamenlijke visie ontwikkeld en werken we bijvoorbeeld aan eenduidige routestructuren, ontwikkeling van belevingsgebieden en recreatiezonering. Door deze samenwerking kunnen we onder andere beter op elkaar aansluiten, hebben we meer ingangen en financiële mogelijkheden en krijgen we meer gerealiseerd. Kortom de samenwerking op de Veluwe heeft zich in de afgelopen jaren bewezen.</li> <li>▪ We zien daarom ook veel potentie in de samenwerking met de regiogemeenten binnen de ontspannen regio. Onze gemeente vormt, samen met de andere Velwezoomgemeenten, de overgang tussen de Veluwe naar de regio Arnhem en Nijmegen. Deels hebben beide gebieden te maken met dezelfde uitdagingen, waaronder het vinden van een goede balans tussen recreatie en toerisme enerzijds, en natuur en landschap anderzijds. Het is dus ook van belang om niet alleen onderling een goede afstemming te hebben, maar beide gebieden ook beter op elkaar aan te sluiten. Hiermee worden ook de mogelijkheden vergroot om bezoekers langer binnen de regio te houden en beter over de regio (en seizoenen) te spreiden. Als gemeente vormen we daarin een belangrijke schakel en profiteren we ook van de ontwikkelingen binnen de regio Arnhem en Nijmegen.</li> </ul>
<p>Groene groeiregio</p>	<p>Waarom is het voor Renkum belangrijk om mee te doen aan deze opgave?</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ De Groene groeiregio richt zich onder andere op het inlopen van het woningbouwtekort door de realisatie van 35.000 woningen (tot 2030) en het regionaal organiseren van een stabiele en continue woningbouwproductie. Hierbij wordt invulling en uitvoering gegeven aan de afspraken uit de Woondeal die de Regio Arnhem-Nijmegen, de Provincie Gelderland en het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties in 2020 gesloten hebben. De afspraken zijn gericht op het versnellen van de woningbouwproductie, het toevoegen van betaalbare en duurzame woningen, het natuur inclusief en klimaat adaptief bouwen, en het zorgen voor toekomstbestendige en gedifferentieerde wijken voor alle doelgroepen.</li> <li>▪ We kunnen achter de ambities en speerpunten van de Groene groeiregio staan. De opgave draagt bij aan onze eigen doelstellingen op het gebied wonen (zoals opgenomen in onze <u>Nota wonen</u>). Regionale samenwerking en beleidsontwikkeling op onderdelen is echt noodzakelijk om woningbouw te versnellen, betaalbaar te kunnen bouwen en te bouwen voor de juiste doelgroepen. We leveren al een flinke bijdrage aan dit speerpunt via de subregionale samenwerking en afspraken zoals opgenomen in de <u>Woonagenda</u>. We nemen deel aan verschillende tempotafels (betaalbaarheid, versnelling woningbouwproductie en doelgroepen).</li> <li>▪ Daarnaast richt de opgave zich op het verbinden van de ruimtelijke opgaven, met name via de weg van de <u>Verstedelijkingsstrategie</u>. Deze strategie heeft als motto <i>meer landschap en meer stad</i>, en helpt om onze ruimtelijke opgaven goed vorm te geven en om de daarvoor benodigde investeringen te vinden. De Groene Groeiregio biedt bouwstenen voor ons omgevingsbeleid. De</li> </ul>

verstedelijkingsopgave wordt uitgewerkt in zogenoemde regionale gebiedsuitwerkingen. Momenteel werken we als Renkum aan de gebiedsuitwerking Veluwe.

- De Groene groeiregio heeft een coördinerende functie wat betreft het maken van een integrale afweging en het verbinden van de verschillende ruimteclaims die vanuit de andere regionale opgaven op de regio afkomen.
- Duidelijk is dat de uitdagingen waar we als gemeente voor staan veelal niet lokaal op te lossen zijn. De woningmarkt is regionaal georganiseerd. Door onder andere beter op elkaar aan te sluiten, expertise te delen, krachten te bundelen en financiële impulsen te creëren, maakt regionale samenwerking het mogelijk om de urgente opgaven op te pakken.

Hoe draagt deelname aan de opgave bij onze eigen ambities/ beleidsdoelen?

- De uitdagingen op het gebied van ruimte en wonen houden zich niet aan gemeentegrenzen en spelen zowel regionaal als lokaal. Door samen op te trekken in de regio kunnen we van elkaar leren en elkaar aanvullen. Vanzelfsprekend hebben we in regionaal verband meer slagkracht dan als individuele gemeente. Zoals aangegeven, zijn de speerpunten van de Groene groeiregio gericht op het versnellen van de woningbouwproductie, het toevoegen van betaalbare en duurzame woningen, het natuur inclusief en klimaat adaptief bouwen, en het zorgen voor toekomstbestendige en gedifferentieerde wijken voor alle doelgroepen. Deze speerpunten sluiten aan bij onze gemeentelijke doelstellingen.
- Het verbinden van de ruimtelijke opgaven draagt bij aan een sterke regio. Een regio met een goede bereikbaarheid, goede werkgelegenheid en een goed voorzieningenniveau. Voorzieningen waar ook onze inwoners gebruik van maken. De kracht van Renkum zit vooral in de ruimte en het groen die we de Groene Metropoolregio kunnen bieden. Ruimte voor ontspanning, recreatie, beweging en natuurbeleving in ons diverse landschap.

## Het aantrekken van additionele externe middelen

Zoals meer uitgebreid beschreven onder *Financiële consequenties*, betekent deelname aan de vijf regionale opgaven dat we in totaal €4,22 per inwoner (in totaal €132.678) gaan bijdragen aan de opgaven. We hebben vanuit de huidige beleidsbudgetten slechts €10.026 en dus onvoldoende middelen beschikbaar om deelname aan de opgaven te bekostigen. Dat betekent dat hiervoor extra budget in de begroting moet worden vrijgemaakt.

Een belangrijk argument voor het versterken van de regionale samenwerking in de Groene Metropoolregio was het samen meer indruk kunnen maken op de Provincie, het Rijk en Europa, waardoor we middelen zouden kunnen aantrekken die we anders niet krijgen. Het Rijk en de Provincie spreken ons op veel onderwerpen aan als Regio en niet als achttien losse gemeenten. Ze willen graag zakendoen met een sterke en slagvaardige Regio met scherpe ambities, vertaald in een agenda voor de korte en langere termijn. Dat wordt ook onderstreept in de verschillende samenwerkingen rond grote programma's als Woondeal, Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport, Regionale Energiestrategie etc. Het is als individuele gemeente daarom lastig aan het worden om middelen/ subsidies aan te trekken voor het realiseren van onze eigen lokale beleidsdoelen.

Zoals bekend, wil de Provincie Gelderland graag met de Groene Metropoolregio samenwerken om zo een gezamenlijke gebiedsagenda voor de regio Arnhem Nijmegen te laten ontstaan. Hierin brengen zowel de regiogemeenten als de Provincie hun bestuurlijke, inhoudelijke en financiële bijdragen samen. Deze samenwerking - met ook The Economic Board - wordt vastgelegd in een nieuw Bestuursakkoord met een bijbehorende Investeringsagenda (zie ter kennisname de concepten van beide documenten in *bijlagen d en e*). Laatstgenoemd document geeft een inzicht in de bijdragen van de Provincie en derden aan de (thema's van de) regionale opgaven voor zover nu bekend.

## Onderwerp

Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen: deelname regionale opgaven 2022

Datum

22 september 2021

Kenmerk

145279

Pagina

7 van 10

De Provincie Gelderland heeft tevens onlangs besloten de bijdrage van de regiogemeenten aan de regionale opgaven te verdubbelen. Dat betekent dat meer budget beschikbaar is om de doelstellingen van de vijf regionale opgaven te behalen, zonder dat het ons als Groene Metropoolregio meer kost. Het betekent echter ook dat hoe minder gemeenten meedoen met de opgaven, hoe minder middelen de Provincie additioneel beschikbaar stelt.

## Kanttekeningen

Een belangrijke kanttekening bij het voorstel om deel te nemen aan de vijf regionale zijn de middelen die we hiervoor benodigd hebben. Vanuit de huidige beleidsbudgetten hebben we nog geen 8 procent van de totaal gevraagde inwonerbijdrage voor de opgaven beschikbaar. We moeten bij deelname dus extra budget vrijmaken en dat kan betekenen dat we keuzes moeten maken. Bijvoorbeeld door niet te kiezen voor andere ambities/ beleidsdoelen.

Daarbij is de opgavegerichte samenwerking nog nieuw en deels onbeproefd. Met uitzondering van de Verbonden regio, wordt in 2022 pas voor het eerst echt breed uitvoering gegeven aan de speerpunten en bijbehorende activiteiten van de regionale opgaven. Hoewel de opgaven zoals beschreven in de Regionale agenda aansluiten bij onze eigen beleidsdoelen, kunnen we nog niet met zekerheid weten wat deelname ons concreet gaat opleveren. De behaalde resultaten in het kader van de al lopende Verbonden regio (voor 2021 Mobiliteitsfonds geheten) zijn in ieder geval positief.

Het is daarbij ook goed om op te merken dat we – indien we besluiten tot deelname – deelname alleen voor één jaar is. Het verzoek dat voorligt is om in te tekenen op de opgaven in 2022 en de genoemde inwonersbijdrage geldt dan ook alleen over 2022. Vanaf 2023 heeft de Regionale agenda een meerjarig karakter, waarna ook meerjarig op de opgaven ingetekend kan worden.

## Draagvlak

Zoals ook beschreven in de voorstellen op basis waarvan we eind 2020 hebben ingestemd met het oprichten van de GMRAN, komen er grote opgaven op onze regio af die een aanpak vereisen die boven de lokale gemeenten uitstijgt. Deze opgaven hebben gevolgen voor inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties in onze gemeente. De opgaven en ambities voor onze regio zijn groot en veelomvattend en vragen om een meer integrale besturing. We kunnen deze opgaven als gemeente daarom niet alleen oppakken, ook al omdat we daar de middelen niet voor hebben.

Meedoen aan de opgaven uit de Regionale agenda is zodoende noodzakelijk om er te zijn voor de Renkumse samenleving. In dat opzicht zou er draagvlak voor het voorstel moeten bestaan. Het is evenwel niet altijd eenvoudig aan te geven wat de regionale samenwerking nu concreet voor een inwoner/ ondernemer in onze gemeente oplevert. Niet alles wat wordt bereikt met onze deelname aan de regionale opgaven vertaalt zich één-op-één in concrete resultaten voor de Renkumse samenleving en individuele inwoners/ ondernemers.

## Aanpak/ Uitvoering

Indien uw raad instemt met deelname aan alle vijf de regionale opgaven, kan het college de opgaveovereenkomsten voor de vijf regionale opgaven (zie *bijlagen f tot en met j*) ondertekenen. Door de gekozen formulering van het derde beslispunt is het niet nodig om – nadat uw raad heeft besloten dat ingetekend kan worden op de opgaven – nog een separaat collegebesluit te nemen. In het geval u besluit om niet aan alle vijf de regionale opgaven deel te nemen, moet het college wel een nieuw besluit nemen.

## Communicatie

De communicatie over de deelname van de regiogemeenten aan de regionale opgaven wordt – na besluitvorming door de regiogemeenten – verzorgd door de Groene Metropoolregio.

### Onderwerp

Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen: deelname regionale opgaven 2022

### Datum

22 september 2021

### Kenmerk

145279

### Pagina

8 van 10



## Financiële consequenties

Zoals reeds beschreven onder *Argumenten*, kost deelname aan de vijf regionale opgaven in totaal €4,22 per inwoner, oftewel voor Renkum in totaal €132.676. Zoals uit onderstaande tabel blijkt, hebben we vanuit de huidige beleidsbudgetten nu in totaal €10.026 beschikbaar voor deelname. De resterende €122.650 wordt (gelijktijdig met dit voorstel) aangevraagd bij de Begroting 2022.

Regionale opgave	Gevraagde inwonerbijdrage†		Reeds beschikbare middelen
	€/ inwoner	€	
Verbonden regio	€1,30	€40.726	
Productieve regio	€0,73‡	€22.913	€5.026 - <i>verplichte bijdrage voor Regionaal Programma Werklocaties (RPW) binnen Productieve regio.</i>
Circulaire regio	€0,81	€25.404	
Ontspannen regio	€0,57	€18.032	
Groene groeiregio	€0,82	€25.603	€5.000 (ca.) - <i>bijdrage voor inhuur van procesbegeleider voor subregionale woonagenda (speerpunt 1 Groene groeiregio).</i>
<b>Totaal</b>	<b>€4,22</b>	<b>€132.676</b>	<b>€10.026<sup>2</sup></b>

† *Bedragen overgenomen uit de vastgestelde Begroting 2022 Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen (zie bijlage k).*

‡ *Inclusief verplichte bijdrage van €0,16 per inwoner - zelfs bij geen deelname aan de opgave - voor het RPW.*

Omdat de regio zich in een opstartfase bevindt, wordt ons gevraagd in te tekenen op de vijf opgaven voor het jaar 2022. De genoemde inwonerbijdrage gaat dan ook alleen over het jaar 2022. Vanaf 2023 heeft de Regionale agenda een meerjarig karakter, waarna ook meerjarig op de opgaven ingetekend kan worden.

## Juridische consequenties

Met het ondertekenen van de opgaveovereenkomsten moet Renkum gedurende de looptijd van overeenkomst de voor de betreffende regionale opgave bepaalde inwonerbijdrage afdragen aan de GMRAN. De opgaven uit de Regionale agenda 2022 hebben allen een looptijd tot en met december 2022.

## WMO-aspecten

Niet van toepassing.

## Gezondheid

Niet van toepassing.

## Duurzaamheid

De GMRAN heeft tot doel om op termijn een energieneutrale/ circulaire regio te zijn. Eén van de opgaven van de regionale agenda is de Circulaire regio. Het doel van deze opgave is om de positie van onze regio te versterken door op te schalen naar regionaal niveau, waarbij circulariteit zich uit in economische processen, leefomgeving en samenleving. De inzet van de regio is om circulariteit te verbreden naar andere facetten van de leefomgeving. Ook in de andere opgaven is duurzaamheid/ duurzame verstedelijking een belangrijk element.

Meedoen aan de regionale opgaven sluit zodoende aan bij onze eigen duurzaamheidsambities. Verder zijn we bij deelname beter in staat om onze eigen doelstellingen wat betreft klimaat, energie en circulaire economie te bereiken.

## Effect op vermindering regeldruk

Geen.

*Onderwerp*

Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen: deelname regionale opgaven 2022

*Datum*

22 september 2021

*Kenmerk*

145279

*Pagina*

9 van 10

## Alternatieven

Uw raad kan ook besluiten om niet aan alle regionale opgaven deel te nemen, maar slechts aan één of enkele (of zelfs geen).

## Bijlagen

- a. Brief aan AB GMRAN - reactie op Concept-Regionale agenda 2022 (01-07-2021)
- b. Regionale agenda 2022 Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen
- c. Reacties regiogemeenten op concept-Regionale agenda 2022
- d. Bestuursakkoord regio Arnhem-Nijmegen (concept)
- e. Investeringsagenda regio Arnhem-Nijmegen 2022 (concept)
- f. Opgaveovereenkomst Verbonden regio
- g. Opgaveovereenkomst Productieve regio
- h. Opgaveovereenkomst Circulaire regio
- i. Opgaveovereenkomst Ontspannen regio
- j. Opgaveovereenkomst Groene Groeiregio
- k. Begroting 2022 Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen (vastgesteld)

### *Onderwerp*

Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen: deelname regionale opgaven 2022

### *Datum*

22 september 2021

### *Kenmerk*

145279

### *Pagina*

10 van 10